

изложение „Банки Инвестиции Пари“

ЗАСТРАХОВАТЕЛНИЯ И ОСИГУРИТЕЛНИЯ ПАЗАР НА ЗАСИЛЕНА КОНКУРЕНЦИЯ

Валентина Динкова

Функционалните пенсионни фондове (ППФ). Те са част от втория стълб на пенсионноосигурителната система и тяхното предназначение е да осигурят срочна пенсия за хората, които работят при тежки условия на труд, за периода до достигането от тях на пенсионна възраст и получаване на пенсия от държавното обществено осигуряване.

Третият портфейл е на доброволните пенсионни фондове (ДПФ). Осигуряването тук е на доброволна основа и зависи изцяло от възможностите на лицата, които участват в тях, затова законите инвестиционни ограничения са много малко. Пенсионноосигурителните дружества до голяма степен самостоятелно определят какви инвестиционни ограничения да следват по отношение на управляваните от тях доброволни пенсионни фондове.

При ДПФ процентът на инвестиране в акции, дялове и инвестиционни имоти е по-голям (както и на инвестиции в чужбина), а по-малък - в банкови депозити.

Г-жа Динкова представи и краткосрочните прогнози на КФН относно активите на пенсионните фондове, при положение че вносната остане 5 на сто от заплатата, както е в момента. Изчисленията са направени на базата на прогнозни данни за размера на средното брутно възнаграждение в страната. Очакванията са, че постъпленията от вноските за трите вида фондове нарастват от 630 млн. лв. миналата година до 675 млн. лв. за 2008 г., 780 милиона - през 2009 г., и близо 900 млн. лв. - през 2010 г. Това е сравнително голям ресурс, за който трябва да се помисли къде би могъл да бъде вложен. Една от идеите е той да се насочи към инфраструктурните проекти, които ще се осъществяват в страната с

Таблица 2		ИНВЕСТИЦИОННИ ОГРАНИЧЕНИЯ (В % ОТ АКТИВИТЕ) НА ПЕНСИОННИТЕ ФОНДОВЕ	
№ по ред	ИНВЕСТИЦИОННИ ИНСТРУМЕНТИ	ФОНДОВЕ ЗА ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ОСИГУРЯВАНЕ	ФОНДОВЕ ЗА ДОБРОВОЛНО ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ
		1.	Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата
2.	ДЦК, издадени или гарантирани от държави-членки на ЕС, държави, посочени в наредба, ЕЦБ и ЕИБ		
3.1.	Акции и права, приети за търговия на регулирани пазари		
3.2.	Акции, включени в индекси, приети за търговия на рег. пазар в държава-членка на ЕС, държави, посочени в наредба	20	до 5 % в ценни книжа на един емитент
4.	Акции на лицензирани АДСИЦ и права по тях	5	10
5.1.	Общински облигации, издадени от български общини	15	до 5 % в ценни книжа на един емитент
5.2.	Общински облигации, издадени от чуждестранни общини		
6.1.	Банкови депозити в банки в България	25 до 5% в една банка	до 5 % в една банка
6.2.	Банкови депозити в банки в държава-членка на ЕС или държава, посочена в наредба		
7.	Ипотечни облигации, издадени от местни банки	до 30% общо, до 10% в една банка	до 5% в ценни книжа на един емитент
8.1.	Облигации, издадени от български акционерни дружества	25	до 5 % в ценни книжа на един емитент
8.2.	Облигации, търгувани на рег. пазари в държава-членка на ЕС или държава, определена в наредба		
9.	Обезпечени облигации	5	10
10.1.	Акции и дялове, издадени от КИС по реда на ЗППЦК	15 (до 5% в ЦК, управлявани от едно УД)	10% в КИС, управлявани от едно дружество
10.2.	Акции и дялове, издадени от КИС със седалище на УД в държава-членка на ЕС или държава, определена в наредба		
11.	Инвестиционни имоти	5	10 (до 5% в един имот)

подкрепата на правителството. Очакванията ни са, че към края на 2010 г. нетните активи на пенсионните фондове ще се доближат до близо 6 млрд. лева, изтъкна г-жа Динкова.

През 2007 г. вносната за УПФ се увеличи от 4 на 5 на сто и това оказва съществено влияние върху нарастването на активите, уточни г-жа Динкова.

Тези все по-нарастващи активи се нуждаят от по-добра законова регулация и независимо че тя беше променена през 2006 г., възниква нова необходимост за промяна в регулациите на пенсионните фондове. От една страна, тя е предизвикана от членството на страната ни в ЕС, което ни задължава да въвеждаме най-добрите практики;

от друга страна, развитието на националното законодателство произтича от нуждите на самата действеност. То не трябва да пречи на дейността и развитието на пенсионните фондове, а напротив - да ги улеснява, като същевременно ги регулира.

В КФН следим внимателно развитието на активите на фондовете за ДПО, посочи г-жа Динкова. В надзорния орган ежедневно се подава информация по електронен път за това какво става с тези активи (освен че активите се съхраняват в банката-полечител и от нея зависи всяка сделка с активите на пенсионния фонд) и за всички осъществени сделки, за състоянието на нетните активи на фондовете към края на деня и за стойността на един

дял на всеки фонд.

В края на 2007 г. КФН подготви проект на Закон за изменение и допълнение на КСО, с който се предлага усъвършенстване на законовата уредба именно в споменатите области: подобряване на изискванията към учредителите и акционерите на ПОД и към управителните и контролните органи на ПОД; завишаване на режима по издаване на пенсионна лицензия и на изискванията към дейността на службите за вътрешен контрол, към информационните системи и рекламната и маркетинговата дейност на ПОД.

Предложения има и по отношение на промени в уредбата на таксите и удържките, които събират ПОД за дейността си по управление на пенсионните фондове. За някои от таксите и удържките се предлага да бъде намален максималният лимит.

Предлагат се и промени в инвестиционните регулации на пенсионните фондове. В края на миналата година стартира и дейността на една работна група, която трябва да разработи проект за уреждането на мултифондовата система в доброволното пенсионно осигуряване. Въвеждането на такава система се налага, тъй като става дума за доброволно пенсионно осигуряване; лицата, участващи в него, са на различна възраст, с различна толерантност към риска, с различни очаквания за доходите си. Досега на тях им се предлага само един инвестиционен портфейл, което до известна степен не отговаря на потребностите на конкретни групи осигурени лица. Работната група продължава своята дейност. Все още няма изготвен законопроект, но очакванията са през тази година той да стане факт и да бъде внесен в Народното събрание за обсъждане и приемане.

Основните цели на предложените промени са да се стимулира конкуренцията в интерес на осигурените лица в управляваните от ПОД пенсионни фондове, да се укрепят управленските структури и капацитетът на ПОД, да се повиши равнището на корпоративното управление и да се разширят възможностите за инвестиционен избор на осигурените лица в доброволните пенсионни фондове.

Промените в инвестиционните регулации най-общо се свеждат до следното: въвежда се като отделен документ изготвянето на инвестиционна политика на всеки фонд. Досега инвестиционните цели и ограничения на пенсионните фондове бяха част от съдържанието на правилника на съответния фонд. Като част от него обаче няма възможност да бъдат уреджани подробно, поради което се преце-

ни да има отделен документ, дефиниращ в детайли инвестиционните цели на фонда и ограниченията, които ще бъдат спазвани, както и отношението към риска на всеки вид инвестиция.

Г-жа Динкова запозна присъстващите и с чуждестранния опит при финансирането на инфраструктурни проекти чрез средства от пенсионни фондове. Дългосрочният характер на пенсионните спестявания предполага възможности за инвестиране в дългосрочни „инфраструктурни“ облигации на дружеството, осъществяващо проекта, или на финансовата институция, финансираща проекта (чрез банка за развитие на съответната страна). Спазват се изисквания за сигурност на плащанията по облигациите чрез държавна гаранция, има и изисквания лихвеният доход да покрива инфлацията. Не се практикува често инвестиране в акции на дружеството, осъществяващо проекта, поради несигурност на инвестицията.

Г-жа Динкова заключи, че за осъществяването на това предложение е необходима широка обществена дискусия с участието на министерствата и ведомствата, ангажирани с изграждането на инфраструктурни проекти, общините, БНБ, Асоциацията на търговските банки, КФН и БАДДПО. Също така е необходимо създаването на закон за статута на инфраструктурните облигации по тези проекти. Тя добави, че ако правителството е съгласно, може да бъде проучен опитът на страни като Чили (където схемата функционира) и Казахстан (там две години преди нас Световната банка е започнала аналогична реформа в пенсионното осигуряване).

Каква нормативна уредба е необходима за инфраструктурните проекти? Във всички случаи ще бъдат нужни промени (по данни на Съвета за координация, контрол и изпълнение на инфраструктурни проекти с национално значение) в законите за държавната собственост и в законите за концесиите и за устройството на Черноморското крайбрежие.

Г-жа Динкова подчерта, че би било добре да се разработи и приеме нов закон за инфраструктурните облигации, който да урежда техния статут, ако се прибегне до такъв инструмент за финансиране на инфраструктурните проекти. В него подробно биха могли да се предвидят какви ще бъдат гаранциите, които ще поеме държавата, и при какви условия биха могли да се издават подобни облигации, заключи г-жа Динкова.

СЛАВИМИР ГЕНЧЕВ
СНИМКИ СТОЯН ИЛИЕВ
(Следва)

БЪЛГАРСКИ ИМОТИ

ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ КОМПАНИИ

MEMBER OF
VIENNA
INSURANCE GROUP

1408 София
ул. Балша бл.№ 8

тел. 02/ 915 8787
факс 02/ 915 8798

e-mail: office@bulgarskiimoti.bg
http://www.bulgarskiimoti.bg